

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.		
Fél evre . . . 5 . . . —	Fél evre . . . 8 . . . —		
Negyed evre . . . 2 . . . —	Negyed evre . . . 4 . . . —		
Egy hora . . . 1 . . . —	Egy hora . . . 1 . . . 70 .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOPFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szor 4 fillér.

A függetlenségi párt akciója.

(Harcz a független Magyarorszáért.)

A kormánypárti képviselők alig várták a pünkösti szünetet, hogy hazamehessenek kipihenni hosszas hallgatásukat. Látszólag csend van a politikai életben, de a kulisszák mögött nevezetes, nagy dolgok történnek. Széll Kálmánnak és kormányának nehéz napjai vannak. Az alkudozás az osztrák kormánnyal nem vezetett eredményre s előreláthatólag csak úgy lehet eredményt elérni, ha Széll beadja a derekát és teljesíti az osztrákok követelését. Ha azonban ezt meg nem merné tenni, akkor a függetlenségi párt nem engedi többé, hogy ékes dikciókat mondjon a parlamentben, akkor nem tudja ő tovább kezében tartani az ország gyeploszárát. A függetlenségi képviselők erősen dolgoznak a teljesen független Magyarország kiépítésén. Meggyőződése ennek a pártnak, de meggyőződése az egész magyar közvéleménynek, hogy egy nem önálló országban mindig rabszolga a nép. Rabszolga nép a magyar is, Ausztria rabszolgája s a kétféjű sas karmai közül akarja a függetlenségi párt kiszabadítani az országot.

Piros pünkösti napján Kossuth

Ferencz elnöklésével értekezletet tartottak a függetlenségi képviselők, hogy megbeszéljék, milyen akciót indítsanak az önálló vámterületért. Örömmel vették tudomásul, hogy, a miért a párt elapításától kezdve küzdött, amit hirdett: az termő talajra lelt a magyar népben, hogy Magyarországot nehéz helyzetéből csak az önálló vámterület felállításával lehet kimenteni. Az önálló vámterülettel várja sorsának jobbrafordulását a magyar gazda, iparos, a kereskedő és mindenki ebben az országban.

A függetlenségi képviselőkhez, de különösen Kossuth Ferenczhez napról napra nagy számban érkeznek az országgyűléshez benyújtandó kérvények városoktól, egy süfektől, melyek az önálló vámterület felállítását sürgetik. A lakosság annyira követeli az önálló vámterületet, hogy a kormánypárti képviselők nagy része az önálló vámterület hangoztatásával tudta csak megválasztatni magát, de most — az egy Zichy Jenőt kivéve — einémultak valamennyien a miniszterelnök árnyékában és óvatosan hallgatnak, mert félnek, hogy valami magasabb helyen nem tetsző dolgot találnak cselekedni.

A nyári képviselőházi szünetet ugyancsak felfogja használni a függetlenségi párt. Olyan mozgalmat indít az

önálló vámterület kivívásáért, a mely kényszeríteni fogja a kormányt: teljesíteni a magyar közvélemény követelését. Be fogják járni a függetlenségi képviselők az ország összes vármegyéit. Elmennek a városokba, a falvakba s népgyűléseken kifejtik a népnek, hogy milyen nagy kárára van a nemzetnek a közös vámterület létezése. Nyilatkozásra szólítja fel a függetlenségi párt az összes ipartestületeket. Nyilatkoznak majd az iparosok arról, hogy mi felel meg jobban az érdeküknek: a közös, vagy pedig az önálló vámterület? Majd meglátjuk, mi lesz a felelet. Tudjuk is már, mert az összes magyar iparosokra bántólag hat a közösség; tudjuk, hogy valamennyien követelik az önálló vámterületet. És többet adunk az ő szavukra, mint némelyik szolgálkú, pecsovics vármegye megnyilatkozására, amely Széll Kálmán álláspontján áll ebben a kérdésben is. Ezek a vármegyék valószínűleg nem is tudják, hogy mi a Széll álláspontja, hanem a hizelgésben következetesek akar-nak maradni most is.

A függetlenségi képviselők, nem töltik idegen fürdőkben a nyarat, hanem lemennek a nép közé és csatasorba szólítják az önálló vámterület kivívására.

Levél a falumból.

Irta: **Jakab Ödön.**

Mire szívem oly rég, oly nyugtalan vára:
 Levél jött falumból végre, valahára!
 Itt a levél, de csak bánatomra van ám:
 Más írta helyette, nem az én jó anyám!

„Beteg a nagyasszony! — így szól a kis levél —
 Isten csodája lesz, ha még most is megél.
 Olyan gyenge, mint egy öibe való gyermek,
 Megesik a szive rajta az embernek!”

Egész nap kesereg, búsan sóhajtozva,
 Nem azért, hogy baja mért nem fordul jobbra;
 Rég kibékült ő már, hogy kevés van hátra,
 De szeretné, fiát hogy még egyszer lássa!”

Nem bírom olvasni tovább a levelet,
 Szememből a bánat patakja megered,
 Gonosz balsejtelmek kavarnak bennem:
 Hatha sohse látom többet az életben!

Hisz, szegény, oly ócska, idejemult anyó,
 Mintha nem is volna e világból való!
 A kik vele voltak fiatalok egykor,
 Jó része azoknak már régen hideg por!

Ez ifjabb időkre csak úgy maradt ő fenn,
 Mint az a darab hó, eszkos völgyteknőben,
 Mely, bár új kikelet napja süt az égről,
 Még mind ott fehérlik az előbbi télből.

Még mind ott fehérlik, de hiába minden:
 Minek ideje mul, el kell menni innen!
 Parancsol az idő s ha ma nem, hát holnap
 Hire sem lesz annak a tavalyi hónap!

A büntény.

Egyszerre megeredt az eső.

A tengerparton abba hagyták a cricketet s mindenki az olvasó-terembe futott, a hol a hölgyek újságot olvastak, az urak pedig szivarra gyújtottak és beszélgettek. Megbeszéltek a napi eseményeket is, a melyek között az volt a legjelentekteiebb, hogy egy embernek, akit életfogytig tartó fegyházra ítéltek, utólag kiderült az ártatlansága. Természetes, hogy ezután az igazságszolgáltatás tévedéseiről beszéltek.

— Én — szólott egy ur — a második császárság idejében bizalmas barátja voltam Pietri rendőrfőnöknek s így megtudtam az igazságszolgáltatásnak egy olyan tévedését

is, a miről annak idején nem irtak a lapok egy szót sem.

— Beszélje el!

— Jól van. A háboru előtt néhány évvel történt, az évre már nem emlékszem pontosan, egy gyilkosság, a mi az egész lakosságot szörnyen felizgatta.

— És ki volt az áldozat?

— Ezt nem tudták meg, csak sokkal később, mert a rendőri szolgálat akkoriban még nem volt olyan tökéletes, mint most s az antropometriának akkor még híret sem hallottuk.

A gyilkosságot valahol Páris fölött követhették el s az összedarabolt holttestet a Szajnába dobták, a honnan a viz benn a városban partra vetette.

A rendőrség legügyesebb embereit bizták meg a kutatással, s a legügyesebb vizsgálóbíró:

Nyilvánvaló volt, hogy a gyilkosságot csak pár nappal ezelőtt követhették el, magát a holttestet azonban, bármint igyekeztek is, nem bírták a hullarészekből összeállítani. A két kar hiányzott Azt gyanították, hogy az áldozat tengerész lehetett, mert a mellén éppen olyan tetoválás volt, mint a minőt a tengerészek szoktak viselni.

Művészet a nép között.

Irta: Balás Béla.

Mindnyájan, akik a nép fölött vannak, a nép közül emelkedtek föl és egyikük sem ereszkedett a magas egből alá. S amikor a magasban való működéséhez, szerepléséhez szükséges kellekekből kikezd fogyni, ismét nem a magasságba megy uj kellekekért, hanem le a földre, a néphez száll vissza, mint ként a leghajos gazert, az építőmester anyagert, a madár táplálékert.

Ugy-e, hogy ha fajul, romlik a tulságba vitt civilizációban a nyelv, a nép nyelvéhez térünk vissza s abból frissítjük meg? Ugy-e, ha a francia népet a műveltség messzire elragadja a természetiségétől, Rousseau tanad s utat mutat a természeti neveléshez való visszatéréshez? — Ugy-e, hogy a 19. században elövetetnek a sportok különféle nemei, hogy a test természetes erejét visszaalítsuk a civilizáció nagy munkájától elsatnyult testünkbe? Ugy-e, hogy előtünk Kneipp s azt mondja, csimátjakot úgy, öntözködjetek, taplakozzatok olyan elvek és szokások szerint, ahogyan a nép és csak úgy lesztek egészségesek? Ugy-e? És ugy-e senkisé mondja, nem kell a népies kifejezés az irodalomban, mert paraszti; ugy-e, hogy a legavatóbb pedagógusok is alkalmaznak Rousseau módszereinek némely fogását; ugy-e, hogy nem paraszti, ha az ifjúsági tornaversenyeken meg jelennek ifjaink izmos, meztelen karjaikkal; ugy-e, hogy bármely paraszti ételt szívesen beletartunk, csak egészségünket vissza nyerhessük?

De sőt divatkövetési vagyból is, ha másféleképpen nem is, megtesszük s mily igazi gyönyörűségünk tenk, ha a jó népies kifejezéseknek bármely virágában gyönyörködhetünk írónk. Mily büszke a tanító, ha eredeti rendszerét siker koronázza; hogyan gyönyörködnek lányaink az ifjúság erős izmaiban; mily élvezettel járunk mezteláb a harmatos fuvón, esörgedező hegyi patakok kövei között!

On, oly gyönyörűség visszatérni a természet kijelölte utra, a néphez is.

Rousseau mondta: „Minden jó, amint kikerül a Teremtő kezéből, minden elromlik az emberek kezei között.” Tulzsnak látszik, mert hiszen a császárkörtét jobban szeretjük a vadállománál, a teacozsát is jobban a

vadrózsánál, a finom kalácsot is jobban a pattogatott kukoriczánál, de vajon, ha izlésünk nem változott volna már évezredek óta, ki tudja, meg tudnók-e enni a császárkörtét; a rózsá illatát oltárné-e a szaglós szerszámunk s szeretnók-e a kalácsot? Neveltség beszéd ez ugy-e? De ha meggondoljuk, hogy évezredek mulva a hust csakis erjedve, bűdösen, a sajtot szintén így fogják enni, amint mar ma is így eszik a fölötté finomodott izlésű nagyurak, nem neveltség az a beszéd. De hogy a civilizáció olyan magasra fel ne vigyen, hogy kikerjünk a természetnek — mondjuk — vonzóköreiből; hogy a civilizáció oltárára odavándorló boldogságunktól végképp meg ne fosztassuk magunkat, térjünk vissza időnként a természet hűségei liaihoz a néphez.

Láthatja mindenki, hogy a magasabb körök izlése már eltékozolta fektelen kicsapongásaival izlésének minden erejét. S most olyan szörnyű dolgokat akar szeretni, a miktől ő maga is fel. Ott van a szecesszió. Ami az Istennek csuszó maszó allatja van s merges füve és gombaja: az mind modell ehhez a stíhez. Sőt az emberi állatok szörny és korcszülöttjeit is modellül veszik. Piroshaju férfi. Nő, akinek egymás hátán két orra van; alakok, amik mindenhez hasonlítanak, csak ehhez nem, amit abrajolnak és erről kell mivoltát ki alalni, stb.

Idé jutott az izlésünk. Mit tegyünk? Azt, amit a francia és angol előkelő világ hisz ugy szeretjük követni őket mindenben! — azt, hogy menjünk a néphez, nézzük meg, mit használ, hogy egészséges legyen, hogy boldog legyen s használjuk mit is azt.

Selyembársony butorhuzataink helyett használjunk olyant, amit gyakran levehetünk s megmoshatunk. Ha dísz kell, ott a kalotaszegi varrottas vagy a sepsiszentgyörgyi székely szöttes. Ha a párisi, londoni szalonokban s villakban jó ez, vajjon mért ne volna jó Budapesten, Kolozsvártt, Debreczenben es Kassán?

Olvastam, hogy habos-kendők, párnahajak legszebben készülnek Kikindán,

Láttam, hogy az adai földművesiskolában, milyen remek, milyen káprázatosan szép vesszőasztalok, székek, virágtartók, névjegytalok stb. készülnek. És nemcsak így műhelyekben készülnek ritkaság mütárgyak,

A kocsis hiába mentegetődzött, hogy ezt a kart az orvosi egyetem közeleiben találta, a hol valószínűleg valami orvosnövények vesztette el, a hogy vasárnap reggel elakarta vinni az egyetem bonczoló intézetébe. A védekezést nem fogadták el s az esküdtszék elé állították.

Egész nap tartó izgalmas tárgyalás után az esküdtek bünösnek nyilvánították a kocsist, a kit erre el is ítéltek életfogytig tartó fegyházra.

Talán mondanom sem kell, hogy a vizsgálóbíró rendjelet kapott.

A mi pedig az összedarabolt holttestet illeti . . .

— Nos, mi lett vele? kérdezték az urak, a kik az elbeszélést nagy figyelemmel hallgatták.

— Nos, egy hónap mulva az esküdtszéki tárgyalás után rokonai felismerték az aldozatot, a ki csakúgyan tengerész volt, de baleset érte, a minek következtében a balkarját levagták s mar husz esztendő óta bena volt.

■—x.

duzzadó a nép jó, egészségesen izlésétől, hanem elszórtan, egyeseknél is remek dolgok készülnek, Oh, mert hihetetlenül ügyes, leleményes s művészcérkú a köznép! De ki tud róla? Egy csikpálfalvi székely ember például, akkor, amikor még soha sem látott volt kerékpárt' feltalálta, megcsinálta azt a háromkerékű „ördöglovát“, ami önmagától ment, szaladgalt a gazdája alatt — fából.

Pedig hát látja a szegény nép, hogy az ő művészetéért pénzt a pénztelen nép nem ad s látja, hogy az urinép nem is néz rá. És ezt ő természetesen találja. Honnan venne ő annyi bátorságot, hogy nagyobb menységűt csináljon s azt árulja? Sehonnan. — Hanem az uri nép kell, hogy őt felkeresse.

Tudja mindenki, hogy gyáripárunk az angoléhoz, franciaéhoz képest ugyszólván semmi. S mit tesz az angol és a francia nagy urihölgy? Valogat azokban? Valogat hatna, de nem valogat, hanem vesz a néptől, olyant még pedig, hogy a mi népünk annál szászorta szebb dolgokat csinál. Összeválogatják, lapjaikban ismertetik, dicserik, ajánljak fényképmásokban ismertetik, — hirezik. Mi pedig a gyárból szerezzük be izléstelen rongyaikat. Méreg drágán. Mikor a nép neveléséért oleszóárért es-nál hasonlíthatatlanul szebbet, jobbat, művészbibbet.

Vagy vegyük a butort. Ugy-e, hogy a széken ugy lehet ülni, ha feste t is, mintha polituros? Az asztalon is ugy lehet enni, dolgozni, ha festett is, mintha „glacozs“. S lehet-e szebb színe, mintha kek alapu s tulipán van rajta es szépen kipingalva? Vagy vegyük a ruhát. Ugy-e, egy ember sem fázna meg, ha nyarban vaszon, mosható, szép tiszta vaszonruhát viselne? És hat a nők elveszitenek egészségüket s csinosságuakat, ha a test befedésével melegegednek s ezerféle csipkét, szalagot, csokrot s tudomisen miket nem aggatnának magukra? Ezeket a doktor nem rendeli. Ami pedig a csinosságot illeti, mindig hamarabb meg lehet hódítani egyszerű, izlésesen szabott, csinosan készített takaros és tiszta ruhában egy egészséges eszű, szívű, idegrendszerű férfit, mint ezerféle czafranggal. Szóval, mindenben azt kellene néznünk, hogy csinosan, izlésesen, tisztán, szükségnek megfelelően van-e készitve, nincs e abban, vagy azon olyan, aminek haszna nincs. S ezt a néptől tanuljuk meg. Mert pl. a mostani női divatnál sem tudom elképzelni, hogy az a rengeteg teher mit szolgál? A csinosságot-e, hiszen szörnyűség ránézni; a melegget-e, hisz tavasz van; vagy jelzik az Istennek, hogy oda a kéz nyelére ekkora két bogot kellett volna teremtenie?!

Olyan, de olyan okosak az emberek manapság, hogy a hajszálat is megkritizálják s ezt a hóbortot nem látják. Vagy nem akarják látni? Felnek? Kitél? Hisz maguk a nők lennének hálásak, ha a „legujabb felfogás“ szentnevében ezektől a rabszolgánczoktól megszabadítanák a férfiak. S talán azzal hálálnák meg, hogy kinyujtanak kezöket a nép felé s azokat a gyámoltalan bártortalan természet művészeit magukhoz biztatnák, felkarolnák, gyámoltanák, érvényesítenék.

Jaj Istenem, hogy eltűnne a fényüzés, a haszontalanság, hogy megritkuina a váltó, hogy oszlana a gond, hogy térne vissza a jó kedély.

Milyen hálás lenne az a szegény nép! Oh Istenem! — De nem folytatom — milyen boldogok lennénk! Milyen boldogok, ha a nép bizni kezdene saját magában es bennünk; milyen boldogok, ha látnák, hogy mi kevesselel megelégszünk. Oh, hogy egye-

keznének ők még kevesebbel megelégedni. Ha látnák, hogy őket szeretjük, oh, hogyan szeretnénk minket!

A városok megterhelése.

(Arad indítványa a szegedi kongresszuson.)

A polgármesterek Szegeden tartandó kongresszusán az ország összes városait érdeklő előterjesztést fog tenni Arad. Az előterjesztés az idegen adók és illetékek behajtása révén a városokat érő nagy megterhelés megszüntetését célozza.

Arad város tanácsa most foglalkozott ezzel az ügygel, melyre nézve Lőcs Rezső adóügyi tanácsnok a kérdést minden oldalról megvilágító, terjedelmes elaborátumot terjesztett elő.

Valóban súlyos teherként nehezedik a városokra ez az adóbehajtási kötelezettség, melynek egy miniszteri rendelet értelmében kötelesek eleget tenni. A kimutatások tömegesen lepik el a városokat, s a legképtelenebb a dologban, hogy a legtöbb esetben illetéktelenül. A községek, hogy lerázzák magukról a behajtás gondját, egyszerűen a városokhoz fordulnak, hol a fél tartózkodik, pedig nekik is, vagy csak éppen nekik állana módjukban a behajtást eszközölni.

Aradnak különösen kijut ebből a kelemetlenségből a hegyaljai községek révén. Ha például valamely szőlőbirtokosnak adótartozása van abban a községben, ahol a szőlője fekszik, a község Aradot zaklatja a behajtásért, pedig megeskik igen sokszor, hogy éppen itt Aradon nincs semmi vagyona az adósnak. De ha van is, a községnek semmi szüksége sem volt arra, hogy ide forduljon; elvégezhette volna a behajtást maga is.

A számok igazolják legjobban a mi zériát. Öt év alatt 952.000 korona ügyében fordultak Arad városához s e közül 754.000 koronát tárgytalanul mutattak ki ide. Hogy milyen óriási munka vált ilyenformán hiábavalóvá, elképzelhető, ha megemlítjük, hogy a legtöbb behajtási ügy öt-tíz koronás volt. Hány zálogolás, árverés kitézése és sok más processzus terhelte a várost s eredmény nélkül.

Mindennek eleje vétetnék, ha behoznák a vidéki városokban is a fővárosban érvényes szabályzatot. Budapest csak akkor vállalja el az idegen adók és illetékek behajtását, ha a vidéken való behajthatatlansága igazolva van.

Ez az egyszerű mód gyökeresen segítene a bajon s még a takarékoság szempontjából is előnyere válnék a városoknak. Aradon például egy tisztviselői állást meglehetne takarítani, ha a város óhájának eleget tenne a miniszter.

A polgármesterek kongresszusa bizonyára általános helyesléssel fogja magáévá tenni az aradi javaslatot, melynek így országos kihatása és kétségtelenül megfelelő eredménye lesz.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Lelkészek felavatása.)

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 21.

Az egy millió léleknél többet számláló, legnagyobb magyar szuperintendencia ma reggel ült össze a tavaszi közgyűlésre. A város képe már tegnap igen színes és mozgalmas volt; északkeleti Magyarországon minden egyházi férfi megérkezett a közgyűlésre, mely, tárgysorozatának fontossága miatt, előreláthatólag négy-öt napit fog igénybe venni.

A kollégium dísztermének zöld asztalai ilyenképen holnap is meglik gazdáikat. Egy-egy nevesebb férfiú kidől így félévénként a rendből. A vén labancz generális, Tisza Kálmán padja is üresen áll; akinek helyére most alig mer valaki ülni. Nevezetes hely az!

A tulajdonképeni tanácskozások holnap kezdődnek. Ma reggel a lelkész-atyfiakat avatták fel, kik az egyházkerület különböző részeiről sereglettek ide, hogy Kiss Áron püspök felavathassa őket.

A lelkészek felavatásáról kiküldött tudósítónk az alábbiakban számol be:

(Gyülekezés a kollégiumban.)

Reggel 9 órakor már mozgalmas képet mutatott a vén kollégium. Esperesek, fiatal lelkészek, nagytekintélyű kerületi tagok, kisebb-nagyobb csoportokban gyűltek a hatalmas díszterembe. Mintegy kétszázan lehetnek már együtt, mikor megérkezett ősz püspökünk, Kiss Áron. A püspök szíves hangon üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte mindnyájukat, hogy kövessék őt a Nagytemplomba. Ekkor megindult a menet az Emlékkerten át a Nagytemplomba.

(Istentisztelet a Nagytemplomban.)

Mikor a közgyűlés tagjai és a felavatandó atyfiak bevonultak a Nagytemplomba, a hátsó padosorok már egészen megteltek érdeklődő közönséggel. A püspök es az esperesek az Urasztól korlátain belül, a főgondnok és az egyházmegyei gondnokok a szószékkel szemben levő sorszékben, a felavatandók pedig a szószéktől balra foglaltak helyet.

Az istentisztelet pontban kilenc óra kor kezdődött. Az énekvezér a gyülekezettel együtt elénekelt a „Jövel Szentlélek Uristen!” kezdetű 37-ik dicséretnek mind a három versét. A harmadik vers eléneklése után fellépett a szószékre Soltész Elemér, nagybányai lelkész, a debreczeni főiskola volt széniora s rövid foháskodás után magasztos, szép egyházi szónoklatot tartott. Az ünnepi beszéd textusa az Apostolok cselekedeteiről írott könyv első fejezetének nyolczadik verse volt. A nagyhatású prédikáció elhangzása után a főiskolai kántus a 233. dicséret 2-ik és 6-ik verseit, majd az énekvezér a gyülekezettel együtt a 235-ik dicséret első versét énekeltek el.

(A lelkészek felavatása.)

A gyülekezet zsoltáreke után a fiatal lelkészek odaléptek a szentasztal korlátai mellé. Kiss Áron megkérdezte őket, hogy hajlandók e magokat esküvel kötelezni a lelkipásztori hivatalra? Az igenlő felelet után a püspök az egyházkerületi jegyzővel feleskette őket. Az eskütétel után a püspök folytatta beszédét, melynek bevégezése után a lelkészek helyeikre mentek s ott az espe-

resi karral együtt elénekeltek a CXVI. zsoltár 1. 2. 4. és 5-ik verseit, némileg módosított, az avatáshoz simuló szöveggel. Ezután letérdeltek a felavatandók s felettük a püspök imádkozott. Majd a kántus énekelte a CXXXV. zsoltár első és utolsó versét, s ez ének alatt a felavatott atyafak kezét nyújtottak a püspöknek, majd a lelkési kerületének háláadó éneke után elénekeltek a 76. ik dicséretet. A püspök rövid imája s a 179. ik dicséret elhangzása után a lelkészavatási ünnepség véget ért.

Az ünnepély után a felavatottak a püspökkel és egyesekkel a közgyűlés helyére tértek vissza.

A felavatottak névsora a következő:

Alsó-szabolcsi egyházmegyéből: Dr. Baltazar Dezső, Szoboszló; Nagy Sándor Nagyfalva, Bakóczy Endre, Bószörmény; Szabó Antal Szoboszló; Rabold Gusztav Bószörmény. Békésháti egyházmegyéből: Losonczy Endre, Kunagota; Szabó Mihály, Doboz; Soós Karoly, Nagy-Majláth; Hamar György, Vadászudvar, Beregi egyházmegyéből: Bertók Béla, Zapszony; Illyés Mihály, Matyus; Valádi Matyas, Macsola; Csánfordi Ferencz, Marokpapi; Bagaméri Károly, Gulács. Bihari egyházmegyéből: Veress István, Körösnagyret; Csernák Béla, Furta. Debreczeni egyházmegyéből: János Zoltán, Sámson, Lencz Geza Tépe; Érmelléki egyházmegyéből: Szentkirályi Károly, Kóly Kára; K. Toth Sámuel, Poklostelek; Szűcs Béla, Ámosd; Demjén Ferencz, Ér-Olaszi; Lengyel Pal, Kis kereki Felső-szabolcsi egyházmegyéből: Ablonczay László, Szokoly; Bélteleky Lajos, Mandok; Cseh Zoltán, Fényes Litke; Hagymási Ferencz, Papi; Horkay Barna, Székelyi; Paál Gyula, Karászi; Vas Janos, Balsa. Heves nagykerületi egyházmegyéből: Fazekas Gyula, Karczag; László Janos, Kisujszalás. Máramaros-ugocsai egyházmegyéből: Szentpétery Pál, Nevetlenfalu; Koroknay István, Feketepatak; Szabó Lajos, Nagytarna; Kelemen Ferencz, Máramaros-Sziget. Nagybányai egyházmegyéből: Soltész Elemér, Nagybánya; Ferencz Imre, Krassó. Nagykárolyi egyházmegyéből: Pótor Elemér, Ó Apáti; Asztalos Kálmán, Fabiánháza; Csutoros Albert, Erendred; Szabó Lajos, Domahida. Nagyszalontai egyházmegyéből: Nagy Márton, Fenes; Virágos Sándor, Radnallippa; Juhász Sándor, Szent-Leányfalva. Szatmári egyházmegyéből: Öry Tamás, Tisza-Köröd; Horváth Imre, Majtis; Juhász László, Győrtelek; Leövey Miklós, Tunyogh; Szarka Károly, Vetés.

Ma délelőtt még egyházkerületi bíróság is volt, melyen ügykezelési és fegyelmi ügyeket intéztek el.

Anathema . . .

(Emlékezés Martinovics kivégeztetésének 110-dik évfordulójára.)

Szólj így az angyal: — Martinovics apát! Kelj, a setétlül tisztítani hazád! . . .
Ébred az apát, szól: — „A szabadság Volt, mielőtt lett volna a rabság, — Aljon-e árnyban a hon!?”
Jertek utánam, kiknek a lelke Szárny az egekre! . . .” s lángszava kelte Fényt, — s leve nyomába nyom . . .
Felkel az álmány: „Lázad a nádor! — Sugdosa s Bécs ijedez: —
Páris a példa . . . Sándor, a bátor . . .”
„Bárdra! — ki tesz ilyeket! . . .”
S bus zárdafalak börtönre válnak S cseng a halálharang . . .

Panaszos levél a szerkesztőhöz.

Több — megnyomorított vendég-utczai ház tulajdonostól vettünk névalírással is megerősített panaszos levelet, melyet ajánlunk a tanács és Aczél Géza városi főmérnök figyelmébe. A vendég utczai sártenger pocséta már nemcsak az udvaraikba fakad be a panasz szerint, hanem a lakásaikba is. Az utczákon pedig tengelyen közlekedni egyáltalában lehetetlen. Mi a magunk részéről annál inkább botrányosnak iteljük e panaszolt állapotot, mert hisz a Vendég-utca bent a városban fekszik és mégis ennyire el van hagyatva, holott a Szécsényi- és Tóczós-kerti külső utat, mely már teljesen kint fekszik a városon kívül, nemcsak hogy ki kövezette a tanács, hanem még pompás bolthajtásos csatornával is berendezte. Igaz ugyan, hogy a városi főmérnöknek a nyaralója a pompásan kövezett és csatornázott Szécsényi—Tóczós-kerti külső utrészben fekszik, de talán ez még nem elég arra, hogy a míg-ig külső utak építésére futja a pénz, addig az adófizető debreczeni belső lakosok és háztulajdonosok a sárferdőben nyomorogjanak, mint például a Vendég-utczában is, amelynek a botrányos és tűrhetetlen állapotát ékesen festi a következő levél:

Tekintetes szerkesztő ur!

Alólírott háztulajdonosok tisztelettel kérjük tekintetes szerkesztő urat, miszerint becses lapjában alábbi panaszunknak helyt adni sziveskedjék.

Utczánk a Vendég-utczán, már hetek óta oly oriai a sár tenger, hogy ott tengelyen közlekedni egyáltalában nem lehet; betegekhez meg orvost is alig tudunk kapni, mert kocsiával az utca vege kell megállnia és a beteg lakasaig hosszú utczán gyalog kell megtennie az utat; meg ez hagyjan, de ezen az állapoton a városi utmester (vagy talán a mérnök) által gondolt segíteni s ma már nemely helyen annyira fel van az utca mindenféle saranyagaak való valyog-féle törmelékekkel töltve, hogy a folytonos esőzések miatt az utczán meggyűlt vizek — csatorna hiányában — udvaraikba, onnan pedig lakásaikba folynak be; udvaraik nemelyike telve van vízzel, az elhasznált vizet nem tudjuk hova önteni, a rendőrség pedig ezen nem magunk hibáért folyton zaklat és büntet bennünket.

Tisztelettel kérjük a tekintetes városi Tanácsot, hogy ezen az azsiai állapotokon vagy csatorna készítésével, vagy legalább a kocsit kétfelőli lenyésével, hogy ott az összegyűlt, már büzlő s mindenféle betegséget gerjesztő víz lefolyhassék — sürgősen segíteni méltóztassék.

Elvégre is 96 háztulajdonos, adófizető polgár ennyit megérdemel hatóságától. Több vendég-utczai háztulajdonos nevében: Balla István, Kiss Lajos, Aszódy Márton, Szöllősy Daniel, Nagy Gergely, Bekéssy Sándor, Enyedi János, Beregszászi Ferencz, Szegedy Lajos, Barta János, Homoki Imre, Molnár Mihály, Flezsár Ignác, László András.

Van szerencsém tudatni, hogy az ujonnan berendezett

„Otthon“ étterem, sörcsarnok és kávéházat

(Sas-u.) áldozatot nem kímélve fényesen berendez-

tem és megnyitottam, ahol előnyösen ismert termelőktől vásárolt természetes boraim, kiváló gonddal kezelt KÖSER KONYHÁM, továbbá kényelmesen berendezett éttermem, legfinomabb kávéházi italok és saját felügyeletem alatt álló figyelmes kiszolgálással óhajtom és remélem a nagyjérdemű közönség megelégedését kiérdemelni.

Üzlethelyiségem megtekintését kérem kiváló tisztelettel ROSENBERG SIMON.

A rendőrség fegyelmi ügyei.

A rendőrség kezelőhivatalához tartozó két tisztviselő és az egyik rendőrbiztos ellen több rendbeli feljelentést adtak be a főispánhoz. A főispán ezekben az ügyekben elrendelte az előnyomozatot. A rendőrbiztos ellen már befejezték az előnyomozatot s miután a kihallgatások során terhelő adatok merültek fel ellene, az előnyomozatot vezető tisztviselő azt indítványozta a tanácsnak, illetőleg a polgármesternek, hogy a fegyelmi eljárás a) és b) pontja alapján indítsák meg a rendőrbiztos ellen a fegyelmi vizsgálatot s annak tartamára függeszék fel hivatalától. A tanács legutóbb tartott ülésén magáévátette a határozatot s annak indokolását is egész szövegében de — s ez a következtetés az ügyben — nem járult ahhoz, hogy az illető rendőrtisztet felfüggeszék. A határozat most a főispán elé került s ő mint értesülünk, a felmerült vád adatok alapján felfogja függeszteni a vizsgálat tartamára az ez ügyben érdekelt rendőrbiztosot. A másik két tisztviselő ügyében még nem fejezték be az előnyomozatot.

Esküvők.

Hoffmann Dezső, lapunk kiadójának Hoffmann Sándornak fia, a hó 18-án esküdtött örök hűséget Budapesten Reitzer Margit kisasszonynak. Bernáth Jenő debreczeni vállalkozó kedves leányának, Etelkának a hó 25-én d. u. fel 2 óra or esküszik örök hűséget a Deák Ferencz u. izr. templomban Rasofszky Dezső Budapestről. — Ma d. u. 3 órakor is volt egy diszes esküvő. Harsányi Lajos önálló fűszer kereskedő az év. ref. nagytemplomban esküdtött örök hűséget Kallai Juliska k. a. nak.

A város szeméte.

A városi szeméttisztítási vállalat takaros szemetes esetté fejlődött ki a legutóbb hozott tanácsi határozat következtében. Mi már ugyanis szóva tettük, hogy a tanács ezt a vállalatot is, mint sok más vállalkozást az eddigi családias szokás szerint csak úgy sába alatt nyilvános arlejtés mellőzésevel adogatta ki. Ilyetén módon a városi szemét takarításával evék hosszu sora óta Zoltán Jenő vállalkozó vol megbízva. Az idén járt le Zoltán szerződése és mi már akkor szóva tettük ezt az ügyet. Figyelmeztettük a tanácsot is, mint sok más vállalkozást az eddigi családias szokás szerint csak úgy sába alatt nyilvános arlejtés mellőzésevel adogatta ki. Ilyetén módon a városi szemét takarításával evék hosszu sora óta Zoltán Jenő vállalkozó vol megbízva. Az idén járt le Zoltán szerződése és mi már akkor szóva tettük ezt az ügyet. Figyelmeztettük a tanácsot is, hirdessen nyilvános arlejtést és aki olcsóbb ajánlatot nyújt be, azé legyen a szeméttisztítási vállalat. Mikor a szerződés lejárt, Zoltán Jenő ajánlatot adott be, melyben 2000 koronával többet kér, amiát amennyiret eddig teljesítette az utcatisztítást. 19,000 koronát tesz ki Zoltán ajánlata szerinti evenként az utcatisztítás költsége. Ugyanekkor Bernáth Jenő debreczeni vállalkozó szintén adott be ajánlatot. Bernáth 16.000 koronaért, hajlandó az utcák tisztántartását elvállalni, vagyis 3000 kor. olcsóbban. Mikor ez az ügy áprilisban a tanács elé került az előadó tanácsnok azt indítványozta, hirdessenek nyilvános arlejtést, de ezt nem fogadták el, hanem mellőzve Bernát ajánlatát, a tanács még fel emelte a vállalkozónak az eddig fizetett összeget, a szerződést megújították s rövidesen meg is kötötte a tanács Zoltán Jenő vállalkozóval. A mi ezután történt, az már nem oly komoly testülethez méltó eselekedet volt a milyen komoly testületnek a tanácsot

óhajtanánk tartani. Bernát ajánlatát válasz nélkül hagyni nem lehetett, fogta magát tehát a tanács, s most másfél hó múlva megadta a választ, hogy az ajánlatat figyelembe venni nem lehetett, mert az elkesve (?) érkezett és a vállalat már bérbe adatott Zoltán Jenőnek. Erre a k e s e d e l m e s kifogásra elég annyit mondani, hogy Bernát márczius hó 4-én adta be ajánlatát s a tanács április 10-én tartott ülésén határozta el, hogy a szerződést — még hozzá magasabb árért — megújítja Zoltánnal. Ebben az erőszakosan előrántott határozatban és elutasításban Bernát nem nyugodott meg. Felebbezést készített és nyújtott be tegnap délután a közgyűléshez. Így a város szemét takarítás szemetes kérdése a közgyűlés elé kerül és a közgyűlés bizonyára kellő tisztogatósi fog végezni e szemetes kérdésnél és utját vágja, hogy a t. tanács jövőben ilyen feje tetejére állított, a városra anyagilag káros határozattal ne keltsen megbotrunkozást.

Öngyilkosság rendőri felügyelet mellett.

Bereczki András jó ösmert személy volt a rendőrség előtt. Minduntalan adott dolgot a rendőrségnek s így a napokban is. Lólopással vádolták Bereczkit s a bizonyítékokat meg is találták a kiküldött rendőrök. Estére járt már az idő s a rendőrök ugyokoskodtak, odakünt a Cserén töltik a fogolylyal együtt az éjjel és csak reggel kísérik be. A fogoly Bereczki kezeit megbilincseltek, lábát összekötözték s abban a biztos tudatban, hogy nem szökhet meg a fogoly; a két rendőr a összelánczolt fogoly szomszédságában lepihent. Fáradtak voltak s csakhamar mély álomba szenderültek Bereczki ezt az időt használta fel tervének véghezvitelére. A bilincsekéből valami módon kiszabadította a kezeit, majd eltávolította a lábát összekötő zsinórt és mikor ezzel szép csendesen elkészült, elővette azt azt a zsinórt, melylyel lábait kötözték össze és hurokra kötötte azt és az istállóban, a alvó rendőrökkel egy fedél alatt felakasztotta magát, Midőn a rendőrök felébredtek, nagyon meglepődtek. A fogoly ugyan nem szökött meg, egész közelükben csüngött, de már halva volt. A rendőrség bűnügyi osztálya a nem mindennapi öngyilkosságot jelentette a királyi ügyészségnek.

Talált felöltő.

Tegnap este a vasut mentén elterülő volt népkertben egy finom szürke férfi felöltő belsejében nagy és diszes himzésű E. I. monogrammal s egy finom puha kalap találtatott. Tulajdonosa átveheti az I. ker. kapitányságnál. Ugyancsak ott átvehető egy talált aranyozott női karék.

Gyászban az oltár, szentek, az oszlopok
S mind, mi művész fény s drága aranyporos.
Csillog a szentelt gyertya, a mécs le
Reszketegen, mint csillag az éjbe, —
S felsir az orgona sip . . .
Gyászfeketében reszket a sok pap,
Színtelen arcok s mint a halott csak —
Oly hideg, mogorva mind . . .
Drága aranyasztorté selyemben
Lép a szászvári apát: —
„Introibo ad . . .” — kezdte, de menten
Elébe egy más pap állt:
„Non introibis nunciam Martinovics, —
Szólt: — Anathema sit!”

Tépik a fényest most a sötétpapok,
Fosztja a kéz a hősziút aranyost, —
Szaldos a tömjén kék köde, fátyla
Rálobog a mécs, gyertya világra . . .
Megmentül a szent kereszt:
Cseppen a vér a drága sebekből, —
Hang kela szentelt ostyá kehelytül: —
„Ite, ite exhaeres . . .!”
Feltün a bíró . . . El az apátot
Kíséri sok darabont . . .
„Sit anathema!” A sokaság most —
Közbe zug így s a harang . . .
De ébred a fegyver s a népre tekint:
S eljön a csend megint.

Jö az aranynap, rózsapalástoson
Jezi közelít orom, a vartorony.
Szall Buda, Pest le a vérmezőre
Jö helyet állani meg előre:
Erzi az állat a vért . . .
Tárgul az orra, szivja a légből
Etke lehet s ugy reszket az éhtül
Iszonyu torka, a nép . . .
Szól a toronynak érzékalapácsa:
„Hét a zsidó, hét a kun: —
Hangzik a nép közt: hét a csapás ma! . . .
A Fehérvári kapun
Im, jön a bíró! követik a nyomát
Hajduk eskatonak . . .

Kard, szuronyok közt öt faszékér döcög.
Sugdos a népség: nem hetet csak ötöt . . .
Szalma ülesen öt nemes és pap,
Sigray sóhajt: „Irgalmas ég! adj
Kérek erőt s te vezess! . . .”
Laczkovics így: „Kej! rázd le bilinesed!”
Martinovics a völgybe tekintget, —
„Golgotha, szólt: s a kereszt . . .”
Szentmariay néma ajakkal
S Hajnóczy bátor és komoly.
Rémes a látvány: bárdal az asztal
S szemet se huny a fogoly . . .
Dörmög a bakó: „vastagok a nyakak!”
S pengeti a vasat . . .

„Hatra a néppel!” hangzik a rendelet
S gyürübe áll a hajdu, a fegyveres. —
Közül a vérpad, rajta bakója —
„Lelketeket az ég ura óvja . . .”
Szallanak így az imak.
Martinovics lép. — s fel vele két pap:
Látszik a bíró, — tartja a vérpad: —
„Elarulatok a királyt . . .”
Kezdte így ajka s hosszu a szója: —
Bárdal fejüket vegyék. —
Martinovics legvégére maradvá
Lássa a többi fejét . . .
Felzudul a nép ajka. „De mit akar?! . . .
Tartsa a lándzsa fal! . . .”

Martinovics szól. — messze röpül a szó:
„Képtelen a vád! indoka nem való!
Tetteimért nem sujt az ítélet,
Egy az Igaz! az emberiség egy!
Isten a bíróm ki lát! . . .
Börtön, a pallos, zsarnoki kényt szit
Csak szeretet az, mely vezet égig,
Éjben van ez a világ! . . .”
Szólna tovább, de papja keresztet
Nyomott ajakára most:

Sápadoz, égre péz szeme, reszket . . .
S szól: „Új napom áll amott! . . .
Fel Sigray ébredj! Jöjj fel, a fény van itt.”
S zárta szem héjait . . .

Reszket a hóhér; néz szeme: — angyalok
Égbe ragadják szárnyon a főpapot?! . . .
Bárdja lesujt, de Sigray fője
Fénysugarak közt reszket a töbe?! . . .
„Ártatlan! . . .” zugta a nép.
S elfut az állat, felkel az ember,
Szárnya fakad, de szállani nem mer
Törni a bárdot, aczelt . . .
Rémül a mester, ejti a bárdot: —
Előtte egy angyal állt?! . . .
Lép a segéd, nyul gyors keze máshoz
S megesisillan uira a bárd —
Sivitva lehull, elbukik a nemes, —
Vére alá perog . . .

Szentmariay szólt: „Honom, áldozok!
Élj szabadon s ki nyom, legyen átkozott! . . .
Hangzana még, de vész szeme ködbe:
Büszke feje a vérbe görög le,
S szólt Laczkovics: — „Jó utat! . . .
Félre előlem! testemig ériem
Kialtva így: — de pribék nem!
Fogdossad azt, ki urad! . . .
Biztos irányu, tiszta, igaznak
Nem rem a zsarnoki düh: —
Szoiga s a zsarnok végre kiasznak, —
S ha reves a fa, kidül . . .”
Sujtott az aczél, a pallos él talált:
Laczkovics ért halált . . .

Büszke szemével a pesti alispán
Nez le bakón, a fegyvereken, bírán
S hangja, miként kúrt, harsoga messze: —
„Jézus ölé kéz, felkel az eszme:
Nem veheted le fejét! . . .
Felkel a hon majd, eljön a hajnal . . .”
Kész im az oió a sürü hajjal: —
S bátor Hajnóczy nem élt . . .
Martinovics nem mozdul a helyből
Emeli két darabont:

Talpak alatt a vérpad rendül, —
S hangzik: — „A gyáva!” alatt . . .
Nem gyáva! nem! égnek az angyala, óh!
Szent ez! . . .” szól a bakó. —
Sujt a legénye, — átszeli a nyakat:
S bárdja nyomán nem csordul a vérpatak.
Mozdul a bíró . . . hangzik: imára!
Vége . . . A hóhér térden imázva
Szól: — „Uram én Istenem!
Böles szemeidben tiszta a mester: —
Éjben az ember, éjben az ember! . . .”
Most az ég borus leszen:
Homloka boszus ránczba verődik,
Szemei villámlanak,
Recesen a vérpad, lángol a földig
Rá, dördül a harag:
Satan! müvedben ismerék rád ma is:
Sit . . . anathema sit . . .

Petrus Jenő.

NAPI HIREK.

Mártir Martinovicsék kivégeztetésének 110-ik évforduló napja.

Emlékezetes, nemzeti mártirok vé-
rével szentelt nap fölött siklott kereszt-
tül tegnap, május 20-dik napján, a
közönyös sajtó és a feledékeny nemzet.

A zsarnokság bakója, 110 eszten-
dővel ezelőtt, május 20-dik napján, a
hóhér bárdal öt magyar mártirnak a

vérét ontotta ki. A szabadság, egyen-
lőség és testvériség első magyar apos-
tolai eznap áldozták vérüket, életüket
az eszményért. A Martinovics apát,
Laczkovics, Hajnóczy, Szentmariay és
gróf Sigray mártirtársainak életét ez-
nap oltotta ki a zsarnokság hóhéra. Éle-
tök ugyan elpusztult, de eszményeik, me-
lyeknek hirdetői voltak, melyekért mago-
kat áldozták örökéletük és gyümölcsöket
teremnek. A szabadság, testvériség,
egyenlőség szent elvei diadalt arattak,
noha azoknak a nyomorítására ma is
tör a zsarnokság; mert a zsarnokság
él ma is. Hálója ki van vetve mostan
is a gyönyörű diadalok után oly meg-
döbentően elkorcsosult nemzetre . . .
Ó, azért a Martinovicsék szent emlé-
két és önfeláldozó példáját felejteni
bűn. Szégyen ez a közönyös sajtóra,
szégyen ez a feledékeny nemzetre,
mely csak a jelen hiu hasznát, gyö-
nyöreit hajhássza, de a multba vissza-
tekinteni gyöngé.

Néhány éve még irták a lapok,
hogy a kivégzés forduló napján egy
budapesti lelkes honleány vérpiros ró-
zsákkal hintette be a budai vérmezőn
azt a helyet, a hol a vérpad állott és
a hol a Martinovicsék honfium nemes
vére folyt; de hát vajon most a 110-dik
évforduló napon került-e olyan szerető
kéz, aki rózsákkal hintett a mártirvé-
rétől szentelt helyre? Aligha! . . .
Mi távolabb esünk a szentelt helytől,
hogy arra legalább a tavasz gyöngy-
virágait hinthetnők, azért másként ál-
dozunk a nagyok, a dicsők, a nemesek,
a testvérek emlékének. Lapunk mai
számában Petrus Jenő külső dolgozó-
társunknak közöljük e nagyok emlé-
két dicsőítő valóban ihletett, gyönyör-
rű, hazafias versét a mártirság 110-dik
évforduló napján.

A feledékeny nemzet, a közö-
nyös sajtó, a mit elmulasztott, jóvá-
teszi a költő! költészete tündérvirt-
jének legszebb, ragyogó viragiból
font koszorút véres fejetek köré Mar-
tinovics és ti többiek: Laczkovics, Haj-
nóczy, Szentmariay és Sigray, a kik a
szabadság, egyenlőség és testvériség
első magyar apostolai voltak, a kik
véretekkel pecsételték meg az ígét, de
akiket ime nemzetetek elfelejt. Szegény
nemzet!

Szinay Gyula beteg.

Részvétellel értesülünk, hogy Szinay
Gyula volt országgyűlési képviselő, a debre-
czeni ev. ref. egyház gazdasági bizottságá-
nak az elnöke nagy beteg. Ezen betegsége
miatt, mint a gazdasági bizottság elnöke, az
ispotályi harangok ma délutáni beállításánál
és avatásánál sem vehet részt, de fenaka-
dás azért nem lesz, mert az ottani eljárás-
ban Somogyi Pál helyettes elnök, egyházi
főjegyző helyettesíti a beteg elnököt. Szi-
nay Gyula betegsége miatt a collegiumi ta-
nárválasztásban sem vehet részt, de intéz-
kedés történt a tanárválasztó póttag be-
hívására.

Panaszos levél a szerkesztőhöz.

Több — meggyomorított vendég-utczai ház tulajdonostól vettünk névaláírásukkal is megerősített panaszos levelet, melyet ajánlunk a tanács és Aczél Géza városi főmérnök figyelmébe. A vendég utczai sártenger pocséta már nemcsak az udvaraikba fakad be a panasz szerint, hanem a lakásaikba is. Az utczákon pedig tengelyen közlekedni egyáltalában lehetetlen. Mi a magunk részéről annál inkább botrányosnak itéljük e panaszolt állapotot, mert hisz a Vendég-utca bent a városban fekszik és mégis ennyire el van hagyatva, holott a Szécsényi és Tóczós-kerti külső utat, mely már teljesen kint fekszik a városon kívül, nemcsak hogy ki köveztette a tanács, hanem még pompás bolthajtásos csatornával is berendezte. Igaz ugyan, hogy a városi főmérnöknek a nyaralója a pompásan kövezett és csatornázott Szécsényi — Tóczós-kerti külső utrészén fekszik, de talán ez még nem elég arra, hogy a míg így külső utak építésére futja a pénz, addig az adófizető debreczeni belső lakosok és háztulajdonosok a sárferdőben nyomorogjanak, mint például a Vendég-utczában is, amelynek a botrányos és tühretlen állapotát ékesen festi a következő levél:

Tekintetes szerkesztő ur!

Alólirott háztulajdonosok tisztelettel kerjük tekintetes szerkesztő urat, miszerint becses lapjában alábbi panaszunknak helyet adni sziveskedjék.

Utczánkon a Vendég-utczán, már hetek óta oly oriaszi a sár tenger, hogy ott tengelyeni közlekedni egyáltalában nem lehet; betegekhez még orvost is alig tudunk kapni, mert kocsiával az utca végén kell megállnia és a beteg lakasaig hosszú utcánkon gyalog kell megtennie az utat; meg ez hagyjan, de ezen az állapoton a városi utmester (vagy talán a mérnök) által gondolt segíteni s ma már nemely helyen annyira fel van az utca mindentele saranyagaak való valyog-féle törmelékekkel töltve, hogy a folytonos esőzések miatt az utczán meggyült vizék — csatornáhiányban — udvaraikba, onnan pedig lakásaikba folynak be; udvaraik némelyike telve van vízzel, az elhasznált vizet nem tudjuk hova önteni, a rendőrség pedig ezen nem magunk hibájáért folyton zaklat és büntet bennünket.

Tisztelettel kerjük a tekintetes városi Tanácsot, hogy ezen az azias állapotokon vagy csatorna készítésével, vagy legalább a kocsit ut kétfeleli lenyesésével, hogy ott az összegyült, már büzlő s mindenféle betegséget gerjesztő víz lefolyhassék — sürgősen segíteni méltóztassék.

Elvégre is 96 háztulajdonos, adófizető polgár ennyit megerdemel hatóságától. Több vendég-utczai háztulajdonos nevében: Balla István, Kiss Lajos, Aszódy Márton, Szöllősy Daniel, Nagy Gergely, Bekéssy Sándor, Enyedi János, Beregszászi Ferencz, Szegedy Lajos, Barta János, Homoki Imre, Molnár Mihály, Flezsár Ignác, László András.

Van szerencsém tudatni, hogy az ujonnan berendezett

„Otthon“ étterem, sörcsarnok és kávéházat

tem és megnyitottam, ahol előnyösen ismert termelőktől vásárolt természetes boraim, kiváló gondval kezelt KÓSER KONYHÁM, továbbá kényelmesen berendezett éttermem, legfinomabb kávéházi italok és saját felügyeletem alatt álló figyelmes Kiszolgálással óhajtom és remélem a nagyérdemű közönség megelégedését kiérdemelni.

Üzlethelyiségem megtekintését kérem kiváló tisztelettel ROSENBERG SIMON.

A rendőrség fegyelmi ügyei.

A rendőrség kezelőhivatalához tartozó két tisztviselő és az egyik rendőrbiztos ellen több rendbeli feljelentést adtak be a főispánhoz. A főispán ezekben az ügyekben elrendelte az előnyomozatot. A rendőrbiztos ellen már befejezték az előnyomozatot s miután a kihallgatások során terhelő adatok merültek fel ellene, az előnyomozatot vezető tisztviselő azt indítványozta a tanácsnak, illetőleg a polgármesternek, hogy a fegyelmi eljárás a) és b) pontja alapján indítsák meg a rendőrbiztos ellen a fegyelmi vizsgálatot s annak tartamára függeszék fel hivatalától. A tanács legutóbb tartott ülésén magáévátette a határozatot s annak indokolását is egész szövegében de — s ez a következtetés az ügyben — nem járult ahhoz, hogy az illető rendőrtisztot felfüggeszék. A határozat most a főispán elé került s ő mint értesülünk, a felmerült vád adatok alapján felfogja függeszteni a vizsgálat tartamára az ez ügyben érdekelt rendőrbiztosot. A másik két tisztviselő ügyében még nem fejezték be az előnyomozatot.

Esküvők.

Hoffmann Dezső, lapunk kiadójának Hoffmann Sándornak fia, a hó 18-an esküdték örök hűséget Budapesten Reitzer Margit kisasszonynak. Bernáth Jenő debreczeni vállalkozó kedves leányának, Etelkának a hó 25-én d. u. fél 2 óra or esküszik örök hűséget a Deák Ferencz u. izr. templomban Rasofszky Dezső Budapestről. — Ma d. u. 3 órákor is volt egy díszes esküvő. Harsányi Lajos önálló fűszer kereskedő az ev. ref. nagytemplomban esküdték örök hűséget Kallai Juliska k. a. nak.

A város szemete.

A városi szeméttisztítási vállalat takaros szemetes eseté fejlődött ki a legutóbb hozott tanácsi határozat következtében. Mi már ugyanis szóvá tettük, hogy a tanács ezt a vállalatot is, mint sok más vállalkozást az eddigi családias szokás szerint csak úgy suba alatt nyilvános árlejtés mellőzésével adogatta ki. Ilyetén módon a városi szemét takarításával évek hosszú sora óta Zoltán Jenő vállalkozó volt megbízva. Az idén járt le Zoltán szerződése és mi már akkor szóvá tettük ezt az ügyet. Figyelmeztettük a tanácsot, hirdessen nyilvános árlejtést és aki olcsóbb ajánlatot nyújt be, azé legyen a szeméttisztítási vállalat. Mikor a szerződés lejárt, Zoltán Jenő ajánlatot adott be, melyben 2000 koronával többet kért, amiatt amennyire eddig teljesítette az utczatisztítást. 19,000 koronát tesz ki Zoltán ajánlata szerint évenként az utczatisztítás költsége. Ugyanekkor Bernáth Jenő debreczeni vállalkozó szintén adott be ajánlatot. Bernáth 16.000 koronaért, hajlandó az utczák tisztántartását elvállalni, vagyis 3000 kor. olcsóbban. Mikor ez az ügy áprilisban a tanács elé került az előadó tanácsnok azt indítványozta, hirdessenek nyilvános árlejtést, de ezt nem fogadták el, hanem melőzve Bernát ajánlatát, a tanács még fel emelte a vállalkozónak az eddig fizetett összeget, a szerződést megújították s rövidesen meg is kötötte a tanács Zoltán Jenő vállalkozóval. A mi ezután történt, az már nem oly komoly testülethez méltó cselekedet volt a milyen komoly testületnek a tanácsot

óhajtanánk tartani. Bernát ajánlatát válasz nélkül hagyni nem lehetett, fogta magát tehát a tanács, s most másfél hó mulva megadta a választ, hogy az ajánlatát figyelembe venni nem lehetett, mert az elkésve (?) érkezett és a vállalat már bérbe adatott Zoltán Jenőnek. Erre a k e s e d e l m e s kifogásra elég annyit mondani, hogy Bernát márczius hó 4-én adta be ajánlatát s a tanács április 10-én tartott ülésén határozta el, hogy a szerződést — még hozzá magasabb árért — megújítja Zoltánnal. Ebben az erőszakosan előrantott határozatban és elutasításban Bernát nem nyugodott meg. Felebbezést készített és nyujtott be tegnap délután a közgyűléshez. Így a város szemét takarítás szemetes kérdése a közgyűlés elé kerül és a közgyűlés bizonyára kellő tisztogatóst fog végezni e szemetes kérdésnél és utját vágja, hogy a t. tanács jövőben ilyen feje tetejére állított, a városra anyagilag káros határozattal ne keltsen megbotránkoztatást.

Öngyilkosság rendőri felügyelet mellett.

Bereczki András jó ösmert személy volt a rendőrség előtt. Minduntalan adott dolgot a rendőrségnek s így a napokban is. Lólopással vádolták Bereczkit s a bizonyítékokat meg is találtak a kiküldött rendőrök. Estére járt már az idő s a rendőrök ügykösködtek, odakünt a Cserén töltik a fogolylyal együtt az éjjel és csak reggel kísérik be. A fogoly Bereczki kezét megbilincseltek, lábát összekötözték s abban a biztos tudatban, hogy nem szökhet meg a fogoly; a két rendőr a összelánczolt fogoly szomszédságában lepihent. Fáradtak voltak s csakhamar mély álomba szenderültek Bereczki ezt az időt használta fel tervének véghezvitelére. A bilincsekből valami módon kiszabadította a kezeit, majd eltávolította a lábát összekötő zsinórt és mikor ezzel szép csendesesen elkészült, elővette azt azt a zsinórt, melylyel lábait kötötték össze és hurokra kötötte azt és az istállóban, a alvó rendőrökkel egy fedél alatt felakasztotta magát. Midőn a rendőrök felébredtek, nagyon meglepődtek. A fogoly ugyan nem szökött meg, egész közelükben csüngött, de már halva volt. A rendőrség bünyügyi osztálya a nem mindennapi öngyilkosságot jelentette a királyi ügyészségnek.

Talált felöltő.

Tegnap este a vasut mentén elterülő volt népkertben egy finom szürke férfi felöltő belsejében nagy és díszes himzésű E.I. monogrammal s egy finom puha kalap találtatott. Tulajdonosa átveheti az I. ker. kapitányságnál. Ugyancsak ott átvehető egy talalt aranyozott női karék.

(Sas-u.) áldozatot nem kímélve fényesen berendez-

Siketnémák felvétele.

A Hevesvármegyei siketnéma intézet tudatja az érdeklődőkkel, hogy az intézetbe a jövő iskolai évre 12 esetleg 15 siketnéma gyermeket vesznek fel. Az intézetben a gyermekek 6 év alatt megtanulnak hangosan beszélni, írni, olvasni, számolni stb. sőt a fiúk valamely iparágban, a lányok pedig a konyhai teendőkhöz, a női kézimunkában és a ruhavarrásban is képeztetnek. Szóval teljesen visszaadják őket a társadalomnak. A növendékek között vannak fizetések, félfizetések, ingyenesek és bejárók. A fizetések havonta 24, évente 240 koronát fizetnek. A félfizetések ennek felét. A félfizetéses és ingyenes helyre csak a teljesen vagyontalanok pályázhatnak reménytel. Minden esetben köteles a szülő évente 60 korona ruhaátalánnyal járulni az intézet pénztárába. A bejáró növendéket a szülő valamely privát háznál helyezi el és onnan jár az intézetbe tanulni. Évente 20 korona tandíj is fizetendő. Ezért a gyermek irószereket és tankönyveket ingyen kap. Általános felvételi feltételek: egészséges szervezet a betöltött 7-ik és túl nem haladott 10-ik életév. Néhány évig kivételesen még a 14 éveseket is felveszik. A felvétel iránti kérvényt a „Hevesvármegyei siketnéma intézett felügyelő bizottsághoz” kell intézni és az intézet igazgatóságánál minél előbb, de legkésőbb június hó 15-ig bonyújtani. A kérvény mellékletei: a) Születési anyakönyvi kivonat. b) A gyermek siketnémaságát igazoló tiszti orvosi bizonyítvány. c) Himlőoltási bizonyítvány, d) Hatósági kimutatás a családi és birtok állapotáról.

Nyilatkozat.**Magyar királyi állami kórház**

Pozsonyban.

Sziveskedjék a kitünő gyógyhatású szolyvai égvényes savanyuvizből a kórházi betegek részére 200 palackot utánvéttel küldeni. Dr. Hantocz I., igazg. főorvos.

A szolyvai ásványvíz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Dicséretre méltó.

Női kalap újdonságok érkeznek naponta Rózsa Lajos női divatruházába Debreczen kistemplombazár, hol az idény előre haladottsága miatt tavaszi kabátok, Gallerok, Blousok, de különösen napernyők alkalmi mesés olcsó szabott árban lesznek eladva.

IRODALOM.**Legujabb könyvek.**

(Kaphatók László Albert és társa debreczeni könyvkereskedésében.)

A pünkösztől könyvpiacon számos új donság érkezett a László Albert és társa debreczeni könyvkereskedő céghez. Az ifjúsági irodalom egész tömeg változatos termékein kívül néhány másfajta jelesebb művet megemlítünk.

A testgyakorlás történelme. Irta Szemző Lajos. 1902. Budapest. Légrády testvérek kiadása. Ára 1 k. 60 f.

I. A kecskeméti A. S. ev. ref. főgymnázium állattani és földrajzi gyűjteményének katalógusa. Összeállította Balázs István dr. Bpest. 1902. Singer és Wolfner kiadása.

A magyar nemzeti vagyon becslése, tekintettel egyéb államokra. Irta dr. Fellner Frigyes. Bpest. 80 fill.

Skaricza Máté élete és zsolnárköltészet. Irta Barla Jenő Bpest. Hornyánszky Viktor bizománya. Protestáns lelkészekre, olvasókra különösen érdekes mű. Ára 1 k. 20 fillér.

A délafrikai háború, annak okai és vezetése. Irta Conan Doyle. Fordította: Aliquis. 1902. Bpest. Szilágyi Béla kiadása. Ára 60 fillér. Angol barát irányu mű.

A székelykérdés. Irta Transsylvanus. Bpest. 1902. Singer és W. kiadása ára 1 k. — Vitas kérdéseink. I. Az önálló vitézlet mérege. Irta dr. Smialovszky Valér. 1902. Bpest. Grill kiadása. Ára 50 fill.

Vámbéry Rusztem. A párbaj Angliában és nálunk. Bpest. 1902. Politzer Zs. és fia kiadása. Ára 40 fill. — Modern magyar államférfiak. I. Tisza Kálmán. Irta: dr. Gratz Gusztáv. Bpest. 1902. Politzer Zs. és fia kiadása. Ára 1 k. — Beck Lajos „Ideálok.” Regény. Bpest. 1902. Singer és W. kiadása. Ára 4 kor. — Ambruska mint hagyaték — Regény — és egyéb derűs históriák. Irta Paral Bertalan. Engel Lajos kiadása, ára 1 kor. — Gróf Zrínyi Miklós a költő. Irta dr. Szechy Karoly. Negyedik kötet. Ára 6 k. 40 fill. Bpest. Athenaeum.

Abonyi Árpád férfiak. Tizenkét elbeszélés. Singer és W. kiadása. Ára 2 kor. 40 fill.

Az Athenaeum kiadásai: Borsosy István Életrajzok. Ára 2 k. Palágyi Lajos a rabszolgák. Ára 1 k. 60 fill. Abrányi Emil: Lábán ur könnyei és egyéb történetek. Ára 1 kor.

Az agrár kérdések és mozgalmak. Irta Németh József. Bpest. Franklin-társulat. Ára 1 k. 50 fill.

A közösgyi rendszer zárszámadása. Irta Mocsary Lajos. Bpest. Franklin-társulat ára 5 k.

A magyar történet kutatóinak kézikönyve. dr. Angyal Dávid és dr. Mika Sándor egyet. magántanárak közreműködésével szerkesztette dr. Marczali Henrik egyetemi nyilv. rend. tanár. Bpest. Athenaeum kiadása. 1902. Ára 13 korona.

A „Vasárnapi Ujság”

május 18-iki száma 37 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „XIII Alfonzó spanyol király” (arczkepekkel). Költemények: „Rejtett seb” Szabó Sándortól; „Az ősi szellem” Kozma Andor székfoglalója az Akadémiában. — Regénytár: „A parasztkirály.” Történeti regény a tizenhatodik századból. Irta Zsigány Árpád, (Goró Lajos rajzaival). — „Elfrida.” Elbeszélés. (Képekkel). — „Kémenes Agoston.” Elbeszélés. Irta Szentgyörgyi László. — „A hollandi királynő betegsége” (Vilma királynő arczképeivel). — „A nemzetközi kertészeti kiállításról.” Kardos Árpádtól. — „A föld-

rengések megfigyelése” (képekkel). — „Martinique” (térképekkel és képekkel Martinique szigetéről.) Cholnay Jenőtől. — „Lovasjátékok” (képekkel a Budapesten rendezett lovasjátékokról: Ottó főherceg, József Ágost főherceg, Zselénszky és Wimpfen grófok stb. jelmezek képeivel). — „A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése” (képekkel). — „A budapesti löversenyek és a király-díj nyertese” (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona, „Politikai újdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV., ker. Egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Mi történt Orth Jánossal?

(Szemtanu, aki utoljára beszélt Orth Jánossal. — A király arczkepe előtt. — Az utolsó levél. — A legsúlyosabb bizonyíték.)

Mi történt Orth Jánossal? Ez a kérdés már többször felmerült, mióta a kaifalosi életű főhercegnék nyoma veszett. Csak sejteni lehet, hogy Orth János a hajójával együtt tengeri viharok esett áldozatul és a Habsburg-ivadék, az egykori János főherceg valahol a Magelhaens tengersizoros mélyén lelte halálát. Egy bécsi mérnök most az egyik bécsi újságban elmondja, hogy Washingtonban egy Vichgel nevű mérnökkel ismerkedett meg, aki Orth Jánost jól ismerte és aki csaknem kétségtelen bizonyosságot nyújtott a széplelkű, szerencsétlen főherceg sorsáról. Vichgel mérnök így mondta el Orth János sorsát:

A nyolcvanas évek végén Argentina köztársaság Euseñada nevű kikötővárosában az odaváló L a v o l l e y van Hutten cég felügyelője voltam. A kormánytól engedelmet kaptam rá, hogy körülbelül 100 ezer köbyard földanyagot ássak ki és eladjak. El is tudtam adni belőle előnyösen homokot olyan hajóknak, — amelyek árak nélkül indultak ki a kikötőből és kényserülve voltak ilyen ballasztot magukkal vinni. Egy napon a kikötőbe érkezett Orth János Szent Margit nevű hajója, mely Angliából csemmentat hozott és innen Valparaisoba tovább kallett mennie.

A hajó megérkezése után nyomban felkerestem Orth Jánost, hogy nincs-e szüksége teherre és ha igen, használhatja-e az én földkészletemet. Orth kijelentette, hogy üzleti összeköttetésbe akar velem lépni és meg is kötöttük a szerződést, miután én elrendeltem a földanyag beraktározását. Ebből az üzletből kifolyólag minden nap megjelentem a Szent Margit fedelzetén és

Meglepő látványosság a főtéren a **Párisi divatruház** kirakata
mely valóságos tárháza a tavaszi és nyári
női divatcikkek árákkal jelzett legmodernebb
különlegességeinek.

közlelről bizalmasan megismerhettem a hajó tulajdonosát,

Orth János egyszerű és urias volt, sűrűn beszélgetett velem és minden alkalommal megmutatta a hajó belső berendezését, mely czélszerű és kényelmes volt s egy esetben pedig bevezetett külön szobájába, ahol dohányozni szokott. Az asztal fölött függő életnagyságu képen ráismertem Ausztria-Magyarország uralkodójára. Orth János rámutatott a gyönyörű keretbe foglalt képre és így szólt:

— Ez az én nagybátyám, császára Ausztriának, királya Magyarországnak. Orth János e szavai után feszesen, katonásan tisztelgett a kép előtt.

Mikor a földanyag beraktározását befejeztem, a hajó kapitánya, Orth János és én közösen megvizsgáltuk, hogy a teher elhelyezése szabályszerűen történt-e a hajóban. A szemle megejtése után Orth a legnagyobb meglepedésnek adott kifejezést és kérdezte tőlem, hogy a földanyag vételárán kívül még mivel szolgálhatna meg fáradozásaimat. Egy névjegyet kértem tőle és egy bizonyítványt arról, hogy miként teljesítettem a ream bízott munkát. A következő napon a „Szent Margitnak” elindulnia kellett. Megjelentem a hajó fedélzetén, hogy elbueszzam a hajó tulajdonosától. Orth János ekkor adta át a kért névjegyet és egy olasz nyelven sajátkezűleg írt levelet, mely így hangzik:

„Wychgel C. F. urnak. Miután a mai napon hajomon befejezte a teherelhelyezést, elengedhetetlennek tartom, hogy önnek köszönetet ne mondjak a kitünő anyagért, a pontosan és lekiismeretesen végrehajtott munkáért s a készséges és lekötő szolgálatokért, melyekben engem reszesített. Nagyon szívesen és teljes meggyőződéssel ajánlom, minden kapitány urnak, aki a kikötőbe érkezik. Kiváló tisztelettel Orth János.

Ez a bizonyítvány — folytatta elbeszélését Wychgel mérnök — kétségtelenül a legutolsó kézírása Orth Jánosnak, mint ahogy — természetesen a „Szent Margit” legénységétől elkintve — bizonyára én voltam az, akivel a szerencsétlen főherczeg utoljára beszélt. Mikor Orth János a hajóval elindult, hazám előtt haladt el. Én és em bereim argentiniai zászlókat lobogtattunk a „Szent Margit” felé, mire Orth János osztrák zászlót lengetett felénk háromszor egy másután.

Nekem kétségtelenül az a meggyőződésem, hogy a „Szent Margit” tulajdonosával s legénységével együtt elpusztult, mert abban az időben, mikor a hajónak a Magelhaens szoroson kellett keresztül hatolnia rettenetes vihar dult és egy esetleges hajótörésnél senki emberfia meg nem menekülhetett.

Meggyőződésem mellett azonban szól egy más k előttem igen fontos körülmény is. A földanyag beraktározásának befejezésekor a leszámolásnál 100 dollárnyi összeggel adósom maradt Orth János. Azt mondta, mihelyt Valparaisoba ér, a száz dollárt nyomban megküldi.

Orth Jánost tökéletes embernek ismerem, aki ura marad a szavának minden esetben, becsülete szeplőtlen volt, jellemé nyilt, férfias, és így bizonyos, hogy a szomorú sorsra jutott főherczeg akár Valparaisóba, akár máshova megérkezett volna, erről száz dollárnyi adósságáról egy pillanatra sem feledkezett volna meg és épp ez a körülmény bizonyítja előttem, hogy Orth János egy borzalmas hajótöréssel a tengerben életét vesztette.

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Goulden ur vacsora után szokas szerint a Hoffmann fele kávéházba tavozott újságot olvasni. Az öreg köpönyegét összehuzta magán, a meleg rókaprémés sipkáját a tarkójaig lehuzta. Gyakran esti tíz óra utánig maradt oda, mi már ágyban feküdtünk, de hallottuk a köhécselését. Katicza meg is jegyezte:

— A bácsi már jó ideje köhécsel, mégis husz esztendő legény módjára viselkedik. Nem is állhatta tovább. Másnap reggel szolt Goulden urnak.

— Enyje, enyje Goulden ur! Kegyelmed igazán könyelműen viselkedik. Hatalmasan ki van hülve, mégis minden este odajár.

— Ej gyermekecském, már nagyon hozzászoktam az újságolvasáshoz. Nem nyughatok addig, amíg nem tudom, hogy mit is mond csak Constant Benjámín és a többi. Gyakran gondolkozom a fölött, hogy mit is kellett volna még mondaniok . . . Csak Goulden Menyhért lehetne ott, majd előadná, hogy ezt vagy azt a pontot illetőleg, mit követel a nép.

Aztán nevetve rázta a fejét.

— Így vagyunk mindnyájan. Ugy tartjuk, hogy mi okosabbak, értelmesebbek vagyunk, mint mások; node ennek daczára is tetszik nekem ez a Constant Benjámín.

Nem tudunk rá mit felelni, mert hát az újságolvasás nagy szenvedélye volt. Mindazonáltal Katicza egyik nap ezen szókkal hozakodott elő:

— Már megbocsásson Goulden ur, de az már meg sincs helyén, hogy az újságolvasás miatt megbetegedjek. Lám a ven Carabin ügyesebb. A múlt héten igen ügyes alkut kötött Hoffmann apóval. Havonta három frankot fizet a kavésnak, a ki aztán ennek fejében hét óra után az öreg Carabin lakására küldi a vendégektől kiolvasott újságot. Ilyeténképen nemcsak Carabin ur, de még a kedves felesége is otthon megtudnak minden újságot és a tüzhelynél beszélnek meg mindent, a tüzhelynél vitáznak az olvasottak fölött. Goulden ur! Kegyelmednek is így kell cselekedni!

— Ej! tudod mit Katicza! Ez egyszerű gondolat! A Goulden ur arca egészen felderült . . . Hanem az a . . . az a három frank!

— Az a három frank szóra sem érdemes, a kis feleségem ellenkedett ilyen ügyesen. Fő az egészség, nehogy betegágyba düljön Goulden ur. Hisz már is oly veszedelmesen köhécsel estenként, ez nem tűrhető tovább.

Goulden ur a helyett hogy felingerült volna, meg inkább vidult a kis asszonykám beszédjétől, mert látta, érezte hogy igazán szereljük, így megbizhat bennünk.

— Hát jól van, jól van gyermekeim. Teljesítem a kívánságokat. A kávéházban anélkül is, a sok szabadságot tiszt miatt, órákig várni kell, míg végre a lapot elcsipheti az ember. Igaza van Katiczának.

(Folyt. köv.)

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

	d. u.	ó.	p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli		12	—	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8	10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17	
Csak Szatmárig	reg.	5	10	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6	57	
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4	01	
	m. áll. v.-tól	reg.	5	28
H.-Böszörmény—	vásártérrel	reg.	5	51
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-tól	d. u.	4	06
	vásártérrel	d. u.	4	15
	m. áll. v.-tól	d. e.	11	20
	vásártérrel	d. e.	11	20
Füzes-Abony felé	m. á. v.-tól	reg.	4	42
Füzes-Abony felé vásártérrel	reg.	5	—	
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	21	
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérrel	d. u.	4	31	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9	25	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	31	

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6	50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8	30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2	00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.			
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este	9	15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36	
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	33	
Budapest felől	reg.	7	42	
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	03	
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	32	
"	d. u.	12	16	
"	gy.-v.	d. u.	3	55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12	
Csak Szatmárról	este	6	45	
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	reg.	12	07	
Kassa—Miskolcz felől	déli	7	53	
	vásártérre	este	8	04
	máv.-hoz	reg.	8	17
B.-Sz.-Mihály —	vásártérre	reg.	6	14
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este	6	35
	vásártérre	este	3	21
	máv.-hoz	d. u.	3	30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5	30	
"	m. á. vhoz	d. u.	5	45
Ohat Köcs Polgár felől vásártérre	d. u.	7	42	
"	m. ávhoz	reg.	8	
Derecske N. Léta felől	reg.	7	18	
"	reg.	3	13	

Nyilttér.**Remek estélyt**

rendez a páratlan

Pluto spiritiszta

ma szerdán a Magyar király kávéház helyiségében.

Kezdeté este 8 óra után. — Szabad bemenet.

Míg a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szívbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“

gyógyforrás Margittelep, Bereg megye

vize ajánlatos fogyasztásra, amely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek betegségeiben** a legjobb viz, hanem a legkiválóbb **borviz** s enyhén sós íze miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a **gyomor és légszűrés** megbetegedéseinél.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. Budapesten,

Cs. és kir. udv. szállító.

— Ásványvíz nagykereskedő. —

Kapható mindenütt.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Valódi házi baraczk

lekvár kapható Fegyverházi János fűszer üzletében Piacz és Miklós-u. sarkán.

Hadházon

a vasúti pálya udvar tőszomszédságában levő pár év előtti a művelt izlést is kielégítőleg épített 4 szobás ház, mely ur lakásnak, vendéglőnek, kávéháznak, valamint a hozzátartozó 500 négyszögölnyi udvar felhasználásával épült fakeskedésre ipartelepnek egyaránt alkalmas bármely perczben bérbé kiadó esetleg örök áron eladó. Feltevételek a tulajdonos Veszpremy István ügyvédnél Hadházon tudhatók meg.

12 hold ondódi föld

épülettel, kuttal eladó Bővebbet Széchenyi-utca 6. a zsáküzletben.

Kiadó lakás.

Szép világos, magas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Eladó vagy kiadó.

A vasut és esolnakázó tó mellett gyárhelyiségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület, ugyanott lakások is kaphatók. Értekezhetni Kétmalom-u. 11.

Harzi kanárik mély hangok és trillázók kaphatók utánvét mellett 8—20 márkáig. Árjegyzék ingyen. W. Heering St. Andreasberg. (Harz) 427.

Eladó 2 kirakat rolóval, több üveg szekrények és író asztal a Bika szállóban levő pipa metsző üzletben.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Egy használt jégsekrény megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Iskolázott nemes **harzi kanárik** meglepő kellemes hangváltozatokkal enklők olcsón beszerezhetők Péterfia-u. 26.

Raffiaháncs**KÉKKŐ** legjobb minőségű

és

SZŐLŐZSINEG jutafonal

a legolcsóbban beszerezhető

Czeplédy és Polgár

fűszer és esemege üzletében

Piacz utca (Bika szállóval szemben.)

Tűzifa aprítva

Nyárfa 70 kr.

Bükkfa 80 kr.

métermázsánsként kapható

Miklós-utca végén lévő**Falk** kefégyárban.**Árleszállítás**

1902. május 1-től.

Pirszén (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.

Debreczen sz. kir. város légszeszgyárában.

Ugyanott

fekete kőszén kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyban vevőknek és elárusítók-nak kedvezmény.

Stella Giovanni

készműves, műköszörús és aczeláruk üzlete

DEBRECZEN, Piacz utca 79.

Nagyválasztékban tart készletben minden e szakmába vágó finom és legfinomabb **orvosi műszereket, késeket és ollókat.** Elfogad és kiváló gonddal teljesít minden

műköszörülést.

gyorsan — előnyös árak mellett.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek.

Egy szelvény 3.10 mt. frt 2.75, 3.70, 4.80 jó }
hosszu, teljes uri öl. „ 6. — és 6.90 jobb }
tönyt (kabát, nadrág) „ 7.75 finom }
mellény) ad ára csak „ 6.65 finomabb }
„ 10. — legfinomabb }

Egy szelvény fekete szalon álltönnyöz 10 frt, valamint felöltő szöveteket, turista lödenekeket, legfinomabb kangarnokat stb. kiadó gyári áron a valódiságról és szoliditágról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünmben.

Minták ingyen és bérmentve. Minták szállításért jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek, szövetet két közvetlenül fenti czeplőtől a gyárhelyiségből rendelni

! Csepléshez !

A magyar általános kőszénbánya r.-t. Budapest.

ajánlja **Tatai Királdi Sajó-Szent Péteri Doroghi Tokodi Ebszönyi Mészpor trágázáshoz**

jó minőségű szeneit rendkívül jutányos áron

!! Tatai tojás szén (brikett) !! — !! Ebszönyi mész !!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb.

Rendeléseket közvetít és felvilágosítást ad: **Hevesi Gyula** Debreczen.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.